

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

24 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofci Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie și Plămădeală Ghenadie,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2021, în cauza penală în privința inculpatului

Brîncă Gheorghe xxx, născut la xxx, originar și domiciliat xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 21.11.2019 - 03.08.2020;

Instanța de apel: 23.12.2020 - 25.05.2021;

Instanța de recurs: 16.08.2021 - 24.11.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Căușeni, sediul Central din 03 august 2020, Brîncă Gheorghe a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.287 alin.(3) Cod penal, la 3 ani și 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art.90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 2 ani.

A fost încetat procesul penal în privința lui Brîncă Gheorghe în partea învinuirii de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(1) Cod penal, în temeiul art.109 Cod Penal, în legătură cu împăcarea părților.

Cerința procurorului privind încasarea în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată pentru efectuarea expertizei judiciare a fost respinsă.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, la data de 13 iunie 2019, în jurul orei 01:00 inculpatul Brîncă Gheorghe, aflându-se într-un loc public, în esența art.113 lit. b) Cod penal, în stradă, în apropierea domiciliului numitului Catana Valeriu, amplasat în xxx, intenționat, în prezența mai multor persoane, printre care Catana Valeriu, Malanca Gheorghe și Grițcan Vitalie, din motivul unui conflict avut anterior, încălcând grosolan ordinea publică și manifestând o vădită lipsă de respect față de societate, având un comportament

brutal, l-a numit cu cuvinte necenzurate, după care la maltratat pe numitul Catan Iacob, aplicându-i peste mână o lovitură cu o rangă metalică, fapt prin care i-au fost cauzate victimei suferințe fizice, iar la încercarea acestuia de a continua cu aplicarea unei noi lovituri, acțiunile sale au fost curmate de partea vătămat, care pentru a se apăra i-a aplicat lui Brîncă Gheorghe o lovitură cu capul în regiunea feței, ambii dezechilibrându-se și căzând jos. În continuare a intervenit Malanca Gheorghe care a luat de jos ranga metalică, precum și Catana Valeriu și Grițcan Vitalie, care i-au despărțit pe Brîncă Gheorghe și Catan Iacob.

Tot el, inculpatul Brîncă Gheorghe la data de 13 iunie 2019, în jurul orei 01:00 continuându-și acțiunile sale criminale, în timpul comiterii acțiunilor huliganice, intenționat, urmărind scopul cauzării vătămării integrității corporale sau a sănătății, l-a maltratat pe Catan Iacob cu o rangă metalică în regiunea mâinii stângi, prin ce i-a cauzat, conform raportului de expertiză medico-legală nr.201902D1701 din 13 august 2019, fractura cominutivă treimea medie a osului ulnar stâng cu deplasare cu edem al țesuturilor moi la acest nivel, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și se califică ca vătămare corporală medie, vătămare corporală medie a integrității corporale.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanța a reținut în drept, că faptele inculpatului Brîncă Gheorghe întrunesc elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(3) Cod penal, adică huliganismul care se exprimă prin acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, acțiune săvârșită cu aplicarea unui obiect pentru vătămarea integrității corporale sau a sănătății, precum și infracțiunea prevăzută de art.152 alin.(1) Cod penal, vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art.151 Cod penal, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății.

3. Avocatul Crășmari Liliana în numele inculpatului Brîncă Gheorghe a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care acțiunile inculpatului Brîncă Gheorghe pe capătul de acuzare prevăzut de art.287 alin.(3) Cod penal, să fie recalificate în acțiuni contravenționale.

În motivarea apelului apărarea a invocat că, pretinsa motivație a actului de învinuire adusă lui Brîncă Gheorghe, este de principiu inadmisibilă, prin aplicarea loviturilor (aceleași lovituri) comiterea simultană a infracțiunilor prevăzute la art.art.152, 287 Cod penal, avându-se în vedere, că ambele pretinse infracțiuni presupun violența. Or, concluzia legală, care se impune, rezidă indubitabil în faptul, că în cazul în care violența aplicată de către făptuitor în legătura cu încălcarea grosolană a ordinii publice, se exprimă sub forma vătămării, calificarea se va face în ordinea art.152 Cod penal și art.354 Cod contravențional.

Apărarea a evidențiat că, acceptarea unei asemenea calificări atestă ignorarea intenționată a principiului neadmiterii tragerii la răspundere penală de două ori

pentru aceeași faptă, prevăzut la art.7 alin.(2) Cod penal și art.22 alin.(1) Cod de procedură penală, totodată învederând că, fiind aplicată o singură dată, violența nu poate fi reținută de două ori la calificare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2021, a fost admis apelul, casată parțial sentința, în latura penală și pronunțată în acest sens o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care procesul penal privind învinuirea lui Brîncă Gheorghe de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.287 alin.(3) Cod penal a fost încetat în legătură că fapta constituie o contravenție administrativă prevăzută de art.354 Cod Contravențional. Brîncă Gheorghe a fost înlăturat de la răspunderea contravențională în temeiul intervenirii termenului general de prescripție a răspunderii contravenționale.

În rest, sentința a fost menținută.

4.1. În motivarea soluției, instanța de apel a constatat că, inculpatul Brîncă Gheorghe la data de 13 iunie 2019, în jurul orei 01:00, aflându-se într-un loc public, în stradă, în apropierea domiciliului numitului Catana Valeriu, amplasat în r. Căușeni sat. Baimaclia, intenționat, în prezența mai multor persoane, printre care Catana Valeriu, Malanca Gheorghe și Grițcan Vitalie, din motivul unui conflict avut anterior, tulburând ordinea publică și manifestând o vădită lipsă de respect față de societate, având un comportament brutal, l-a numit cu cuvinte necenzurate.

Astfel, instanța de apel a stabilit că, prin acțiunile sale intenționate, Brîncă Gheorghe a comis contravenția prevăzută la art.354 Cod contravențional, huliganismul nu prea grav, adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, acțiuni ce tulbură ordinea publică și liniștea persoanei fizice.

Tot el Brîncă Gheorghe la data de 13 iunie 2019, în jurul orei 01:00 continuându-și acțiunile sale criminale, în timpul comiterii acțiunilor huliganice, intenționat, urmărind scopul cauzării vătămării integrității corporale sau a sănătății, l-a maltratat pe Catana Iacob cu o rangă metalică în regiunea mâinii stângi, fapt prin ce i-a cauzat ultimului, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 201902D1701 din 123 august 2019, fractura cominutivă treimea medie a osului ulnar stâng cu deplasare cu edem al țesuturilor moi la acest nivel, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și se califică ca vătămare corporală medie, vătămare corporală medie a integrității corporale.

Astfel, instanța de apel a stabilit că, prin acțiunile sale intenționate inculpatul Brîncă Gheorghe, a comis infracțiunea prevăzută de art.152 alin.(1) Cod penal, vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art.151 Cod penal, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății.

Instanța de apel analizând declarațiile inculpatului Brîncă Gheorghe și martorilor Grițcan Vitalie, Malanca Gheorghe și Guțuleac Maria, apreciindu-le, conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării, a constatat că acestea demonstrează cu certitudine vina inculpatului Brîncă Gheorghe în comiterea contravenției prevăzute la art.354

Cod contravențional și nu în comiterea infracțiunii încriminate prin rechizitoriu, prevăzute la art.287 alin.(3) Cod penal, precum i-a fost încriminată învinuirea prin rechizitoriu și a calificat prima instanță.

Din materialele cauzei instanța de apel a reținut că, Brîncă Gheorghe a fost învinuit în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(3) Cod penal, adică acțiuni intenționate, care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obraznicie deosebită, acțiune săvârșită cu aplicarea unui obiect pentru vătămarea integrității corporale sau a sănătății.

Instanța de apel a evidențiat că acceptarea unei asemenea calificări, (potrivit ordonanței de punere sub învinuire din 9 octombrie 2019, emisă în cauza penală nr.2019180347, atestă ignorarea principiului neadmiterii tragerii la răspundere penală de două ori pentru aceeași faptă, prevăzut la art.7 alin.(2) Cod penal și art.22 alin.(1) Cod de procedură penală - învederându-se, că fiind aplicată o singură dată, violența nu poate fi reținută de două ori la calificare.

Respectarea principiului *non bis in idem*, este supusă triplei condiții de identitate a faptelor, unitatea faptuitorului și unitatea interesului public protejat. Prin urmare, în temeiul acestui principiu, aceeași persoană nu poate fi sancționată mai mult decât o dată pentru un mod unic de comportament ilegal conceput pentru a proteja aceleași valori juridice.

În aceeași ordine de idei, a explicat că criteriul relevant pentru excluderea dublei încriminări este identitatea faptelor materiale, înțeles ca fiind existența unui ansamblu de circumstanțe concrete ce sunt indisolubil legate între ele.

Instanța de apel a reținut că, prima instanță condamnându-l pe Brîncă Gheorghe a conchis că fapta inculpatului întrunește elementele infracțiunii prevăzută de art.287 alin.(3) Cod penal și totodată relevă că acuzarea a prezentat probe obiective, pertinente și concludente privind vinovăția inculpatului, astfel, concluzia instanței fiind una contradictorie și neargumentată.

Instanța de apel a ajuns la concluzia că, prima instanță a examinat formal cauza, nu a clarificat care circumstanțe sunt relevante pentru prezenta cauză, a adoptat o soluție neargumentată la modul convenit, în legătură cu ce o astfel de decizie nu poate fi menținută și urmează a fi casată.

Totodată, instanța de apel a reiterat decizia Curții Supreme de Justiție din 17.12.2020, la recursul declarat de Procurorul General în interesul legii privind calificarea acțiunilor de încălcare grosolană a ordinii publice (art.287 Cod penal), însoțite de violența soldată cu vătămarea medie (art.152 Cod penal), gravă a integrității corporale sau a sănătății (art.151 Cod penal), ori cu omorul intenționat al persoanei (art.145 Cod penal), Curtea a statuat că acțiunile de încălcare grosolană a ordinii publice, însoțite de violența soldată cu vătămarea medie ori gravă a integrității corporale sau a sănătății, sau, după caz, cu omorul intenționat al persoanei, urmează a fi calificate prin prisma art.354 Cod contravențional.

Prin urmare, în speță, instanța de apel a constatat că, Brîncă Gheorghe la 13 iunie 2019, în jurul orei 01:00, aflându-se într-un loc public, în stradă, în apropierea domiciliului numitului Catana Valeriu, amplasat în r. Căușeni sat.

Baimaclia, intenționat, în prezența mai multor persoane, printre care Catana Valeriu, Malanca Gheorghe și Grițcan Vitalie, din motivul unui conflict avut anterior, tulburând ordinea publică și manifestând o vădită lipsă de respect față de societate, având un comportament brutal, l-a numit cu cuvinte necenzurate, în același timp l-a maltratat pe numitul Catan Iacob, aplicându-i peste mână o lovitură cu o rangă metalică, fapt prin care i-au fost cauzate victimei suferințe fizice, iar la încercarea acestuia de a continua cu aplicarea unei noi lovituri, acțiunile sale au fost curmate de partea vătămată, care pentru a se apăra i-a aplicat lui Gheorghe Brîncă o lovitură cu capul în regiunea feței, ambii dezechilibrându-se și căzând jos. În continuare au intervenit Malanca Gheorghe care a luat de jos ranga metalică, precum și Catana Valeriu și Grițcan Vitalie, care i-au despărțit pe Brîncă Gheorghe și Catan Iacob, prin urmare faptele lui Brîncă Gheorghe au fost încadrate de către instanța de apel în baza art.354 Cod contravențional și art.152 alin.(1) Cod penal.

În lumina celor expuse, instanța de apel a conchis că procesul penal în privința lui Brîncă Gheorghe urmează a fi încetat pe art.287 alin.(3) Cod penal, pe motiv că fapta constituie o contravenție prevăzută la art.354 Cod contravențional.

Totodată, instanța de apel a considerat necesar de a dispune încetarea procesului contravențional în privința lui Brîncă Gheorghe, pe motivul intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspunderea contravențională deoarece, potrivit materialelor cauzei, contravenția prevăzută la art.354 Cod contravențional, a fost săvârșită de către ultimul, la 13.06.2019 și astfel conform art.30 alin.(2) Codul contravențional la momentul examinării cauzei în instanța de apel, la data de 25.05.2021, termenul de prescripție de un an era deja expirat.

5. Procurorul, în temeiul pct.6), 12) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, contestă cu recurs ordinar decizia și solicită casarea totală a acesteia, cu menținerea sentinței, din motiv că apelul greșit a fost admis.

În motivarea recursului acuzarea menționează că, deși în partea dispozitivă a sentinței instanța de apel recunoaște vinovăția lui Brîncă Gheorghe în comiterea contravenției prevăzute de art.354 Cod contravențional - huliganism nu prea grav, totuși nu a indicat care anume acțiuni ale inculpatului constituie componentă de contravenție, astfel încălcând prevederile art.394 al.(1) Cod de procedură penală, conform cărora partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii.

La caz, acuzarea susține că, latura obiectivă a infracțiunii determinate în acțiunile inculpatului Brîncă Gheorghe, care indubitabil este și s-a manifestat prin acțiuni concrete, și în temeiul cărora a ajuns la concluzia fermă că, în acțiunile inculpatului se regăsesc semnele calificative ale infracțiunii de huliganism, iar instanța de apel a adoptat o soluție nejustificată de încadrare a acțiunilor inculpatului în baza art.354 Cod contravențional.

Consideră că, instanța de apel nu și-a argumentat poziția sa în baza probelor pertinente, concludente și veridice, care în ansamblu coroborează între ele și care nu trezesc nici o îndoială și dovedesc cert că, inculpatul a comis actul de

huliganism penal.

În final, analizând textul deciziei, partea acuzării concluzionează că, instanța de apel nu a clarificat circumstanțele relevante pentru prezenta cauză, a adoptat o soluție neargumentată la modul cuvenit, în legătură cu ce o astfel de decizie nu poate fi menținută și urmează a fi casată.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să decidă asupra inadmisibilității recursului în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Reieșind din conținutul recursului declarat de acuzare, Colegiul penal constată că titularul acestuia invocă temeiurile de casare stipulate la pct.6), 12) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel *când* instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

În esență, criticele recurentului se axează pe ideea că, instanța de apel nu a intrat pe deplin în esența acțiunilor inculpatului, acestea fiind apreciate greșit, eronat dispunând recalificarea acțiunilor lui Brîncă Gheorghe *din art.287 alin.(3) Cod penal în baza art.354 Cod contravențional*.

Verificând alegațiile recurentului, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal conchide că, acestea sunt neîntemeiate, iar instanța de apel la adoptarea soluției de admitere a apelului a respectat prevederile legale, adoptând o soluție corectă și întemeiată.

Colegiul penal tine să menționeze că, împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct.4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind vinovăția inculpatului, în conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar care au fost apreciate în conformitate cu prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța de apel pronunțându-se argumentat și detaliat asupra motivelor pentru care a admis apelul, probele administrate pe caz demonstrând concludent prezența în acțiunile lui Brîncă Gheorghe a elementelor infracțiunii prevăzute la art.152 alin.(1) Cod penal, precum și a elementelor contravenției prevăzute la art.354 Cod contravențional.

Totodată, Colegiul penal constată că, recurentul critică modul de apreciere a probelor de către instanța de apel, considerându-l ca necorespunzător circumstanțelor de fapt ale cauzei. Însă, aceste argumente nu pot fi reținute deoarece, conform art.101 alin.(2) Cod de procedură penală, la faza judecării cauzei, instanța de judecată apreciază probele conform propriei convingeri formate

în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Suplimentar, judecând apelul, instanța de apel verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune partea apărării este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art.427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

În consecință, Colegiul penal respinge ca nefondate argumentele acuzării precum că, instanța de apel nu și-a argumentat poziția sa în baza probelor, care în ansamblu coroborează între ele și care nu trezesc nici o îndoială și dovedesc cert că, inculpatul a comis actul de huliganism-penal. Or, Colegiul penal apreciază drept întemeiată poziția instanței de apel, prin care „ a evidențiat că, calificarea acțiunilor inculpatului în baza art.art.152 alin.(1), 287 alin.(3) Cod penal, atestă ignorarea principiului neadmiterii tragerii la răspundere penală de două ori pentru aceeași faptă, prevăzut la art.7 alin.(2) Cod penal și art.22 alin.(1) Cod de procedură penală, învederând că fiind aplicată o singură dată, violența nu poate fi reținută de două ori la calificare.

În acest context, instanța de recurs apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel prin care procesul penal în privința lui Brîncă Gheorghe a fost încetat pe art.287 alin.(3) Cod penal, pe motiv că fapta constituie o contravenție prevăzută la art.354 Cod contravențional.

Suplimentar, analizând textul deciziei atacate (f.d.78-87 Vol. II) în coraport cu motivele invocate de recurent, Colegiul penal atestă că, instanța de apel s-a expus argumentat și motivat, bazându-și just soluția din decizie, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct.61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și că faptele inculpatului Brîncă Gheorghe întrunește elementele infracțiunii prevăzute la art.152 alin.(1) Cod penal, precum și elementele contravenției prevăzute la art.354 Cod contravențional.

În consecință, raportând situația reținută în cauză la prevederile art.432

alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs nu constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârii atacate, și, prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2021, în cauza penală în privința inculpatului *Brîncă Gheorghe xxx*, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată motivat la 24 ianuarie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie